

Informatiu d'activitats pedagògiques de la Fundació Marta Mata Garriga. Any 2019

L'any 2019 va començar amb l'absència de la Irene Balaguer, que havia mort del 28 de desembre del 2018. No cal dir que el Patronat troba a faltar la seva presència i les seves opinions, sempre encertades.

Jornada de reconeixement a la Irene Balaguer

Amb el títol *Pensant amb la Irene Balaguer*, es va celebrar el dissabte 6 de juliol, a Caixa Fòrum, una Jornada organitzada per l'A.M. Rosa Sensat, la Fundació Artur Martorell, la Fundació Marta Mata Garriga i les Revistes INFÀNCIA catalana, castellana, europea i sudamericana, amb la sala plena a vessar. El matí es va dedicar al reconeixement de la feina feta per la Irene, amb intervencions molt interessants, emotives i plenes de contingut. Per la Fundació Marta Mata van intervenir la presidenta, M. Assumpta Baig, i Pepa Òdena.

El pedagog Philippe Meirieu es va sumar a distància al reconeixement, citant les tres dones que valora com a puntals de la pedagogia catalana: Rosa Sensat, Marta Mata i Irene Balaguer, com es pot veure a la foto.

A la tarda es va fer la trobada que periòdicament celebren les revistes Infància catalana, castellana, europea i sudamericana.

La biblioteca de l'Associació de Mestres Rosa Sensat va publicar un fullet amb el llistat d'articles de la Irene Balaguer a les quatre revistes Infància, i va muntar un espai expositiu sobre la seva obra a la biblioteca de l'Associació, que es va poder visitar fins a finals d'octubre.

12a. Jornada Marta Mata

Atès que la Jornada de cada any la pensava la Irene Balaguer, es va acordar convocar una reunió pel 30 de març amb consellers i conselleres de la Fundació Marta Mata i components de Amics de Marta Mata que hi volguessin participar, per decidir-ne el contingut i el programa. A la trobada es va acordar un canvi de format: la Jornada es faria al matí, acabant amb un dinar, i constaria d'una conferència, un espai de dinàmica participativa i una taula d'experiències, en la qual participarien tres persones de diferents etapes educatives. La Jornada es dedicaria a Marta Mata i Irene Balaguer, amb el títol:

Renovació versus Innovació i els Drets dels Infants

MARTA MATA – IRENE BALAGUER / IRENE BALAGUER – MARTA MATA

A mesura que s'acostava el 9 de novembre, es veia que hi podia haver problemes de mobilitat a causa de les manifestacions generalitzades, que no deixarien arribar els participants. I, per tant, se'n va ajornar la participació, fins al 8 de febrer del 2020, amb el mateix programa.. En el moment de redactar aquest informatiu, a la web de la FMMG ja hi ha el text dels parlaments a la Jornada: <https://fundaciomartamata.org/2020/02/10/xii-jornada-marta-mata/>

Web de la FMMG

www.fundaciomartamata.org.

S'hi han anat incloent els anuncis de les activitats programades i els resultats obtinguts. A l'apartat Opinió, cada mes s'hi inclou un article d'un dels components del Patronat.

Hi ha també el resums de les Jornades Marta Mata que s'han fet.

Seminari de Biblioteca Escolar Marta Mata

Després d'un parell de cursos amb poca activitat, el Seminari, que continua coordinant la M. Rosa Heras, va tornar a funcionar amb regularitat i amb força.

Marxa pels Camins del Penedès

Es va celebrar el 7 d'abril. Un autocar va portar els participants al Papiolet per començar la marxa. En tornar, l'esmorzar es va fer a la plaça, atès que al pati hi havia un altre grup. Com a record es va lliurar una carmanyola. Malgrat alguns problemes de senyalització, els participants es van mostrar satisfets. La comissió organitzadora, en fer la valoració, va acordar ajustar la senyalització en properes edicions, modificar el trajecte per no haver de contractar un autocar i continuar fent la marxa a peu o corrent des del començament.

Compilació de material pedagògic

Va continuar la compilació de material pedagògic de 1950 a 1990, fet o utilitzat per escoles i mestres, amb la intenció que no es perdi. El material poden donar-lo o deixar-lo a la FMMG per fitxar-lo i incloure'l al web. Ja hi ha força material . Les darreres donacions són de Pilar Benejam, Joaquim Farré, M. Antònia Canals i M. Assumpta Baig

Limògraf i revistes. Freinet.

Descoberta

Descoberta ha continuat tenint cura de la seu de la Fundació Marta Mata, portant el control de les estades d'infants i adults i el monitoratge de les estades escolars i/o de lleure.

Com cada any, es van fer les inversions que calia pel manteniment de la casa. Les persones que treballen a Descoberta han rebut formació en àmbits alimentaris, de manteniment, administratius i comercials, a través d'un programa de formació especialitzat per a cases de colònies, promogut des de Descoberta, mitjançant l'Associació de Cases de Colònies de Catalunya, de l'Associació d'Empreses del Garraf i Penedès, i PIMEC.

Pel que fa a les estades, Cal Mata ofereix cada any activitats relacionades amb el llegat pedagògic de la Marta Mata a les escoles i esplais. Potenciar aquesta descoberta juntament amb la de la convivència entre infants i joves, el coneixement i respecte de l'entorn natural i la vessant més lúdica de les estades fora dels entorns habituals, són també objectius de la tasca pedagògica impulsada per Descoberta a Cal Mata:

- La xemeneia dels contes, que gira al voltant dels contes que ha produït i produeix la Fundació Marta Mata.
- El trapezi, fa una proposta de colònies més lúdica, on la convivència, el treball en equip i el joc són els protagonistes.
- El lledoner, proposa unes colònies arrelades al medi natural.
- El gat amb Botes i el Petit Príncep, han completat esporàdicament els centres d'interès oferts per la descoberta de la casa i l'espai del conte de bona nit.
- El món de la música, treballa l'interès per la música, l'expressió artística i corporal, la capacitat d'interpretació i el treball en equip

-El curs 2018-19 es va oferir una nova activitat: la verema, que va ser molt ben acollida.

-El curs 2020-21 està previst incorporar una altra activitat per a infants i joves: el conreu ecològic de l'hort de Cal Mata, situat a l'altra banda del carrer de l'entrada principal a la casa.

D'altra banda, Descoberta ha donat suport, com sempre, a les activitats organitzades per la Fundació Marta Mata, tant a nivell de personal per organitzar àpats i logística, com de compres a proveïdors i materials. Aquestes activitats són:

- Jornada Marta Mata
- Marxa pels camins del Penedès.
- Seminari de Biblioteca Escolar.
- Trobades diverses
- Associació Europea Heloïse, treballant per la possible inclusió de Cal Mata als Itineraris Culturals Europeus.
- Manteniment del web de la FMMG.
- Arranjament de la Biblioteca, per evitar les humitats que puguen del subsòl i fan malbé parets i llibres.
- Atenció i formació oferta a una educadora de temps lliure que va passar una setmana a Cal Mata per conèixer les activitats que es fan a les estades. Era una noia de El Salvador, que va estar un mes a Catalunya amb una beca de l'Associació de Dones de Cooperació de Vilanova, per rebre aquesta formació en diversos llocs.

També dona suport a l'Escola d'Estiu del Penedès i el Garraf, que organitzen els Serveis Educatius d'aquestes comarques i que acull la Fundació Marta Mata.

El ventall d'usuaris del 2019 va ser molt ampli, de petits a grans, amb centres d'interès molt diversos. Va baixar, però, el nivell d'ocupació respecte als darrers 3 anys. Un flux primer trimestre, amb un març perjudicat per la posició de la Setmana Santa, i un octubre i novembre amb moltes anul·lacions de darrera hora per temes sociopolítics, van marcar aquesta davallada. Els mesos més demanats, a excepció de l'octubre, es van mantenir amb força ocupació.

El major percentatge d'usuaris va ser d'escoles, però comptant dia/persona, les escoles que fan una estada mitjana de dos dies van baixar considerablement, mentre van pujar els altres grups, atès que a l'estiu hi ha estades molt llargues,

que inverteixen el percentatge. Es van perdre 2.860 usuaris/dia respecte al 2018, un 15% a la baixa.

La quantitat d'usuaris diferents que van utilitzar les instal·lacions de Cal Mata, es de 8.460. Tot i que va baixar l'ocupació en general, es va batre el rècord d'usuaris d'un dia en acollir diversos grups de més de 200 alumnes, cosa que no havia passat mai.

En l'enquesta de valoració que es passa a tots els grups que s'allotgen a Cal Mata, es demana l'opinió sobre tres temes: general, instal·lacions i activitats. En aquest cas, la valoració mitjana va ser molt alta, amb canvis molt poc significatius respecte al 2018. Es van poder acollir més grups d'infants i de joves, que solen fer valoracions més altes que la resta d'entitats. En el cas de les escoles, es va mantenir el nivell de satisfacció en relació amb les activitats. Pel que fa a les instal·lacions, les remodelacions que es van fer van ser molt ben acollides per la majoria, amb valoracions i comentaris molt positius.

Associació Europea Helloïse

El Col·loqui Internacional de l'Associació Helloïse, a la qual la FMMG pertany, es va fer a Barcelona el cap de setmana 8 i 9 de febrer. S'hi van aplegar un centenar de persones.

Algunes d'aquestes persones, amb la presidenta de l'associació al capdavant, havien vingut a la FMMG el dijous 7. Se'ls va mostrar la casa, explicar qui era Marta Mata i presentar l'exposició sobre la seva vida i obra, i se'ls va lliurar un fullet, fet per l'ocasió, sobre la Marta Mata, en francès, que es va donar també a les persones estrangeres participants al Col·loqui.

Posteriorment, es va rebre un correu de la presidenta d'Helloïse, donant les gràcies per la visita a la FMMG, i proposant que s'hi fes un museu pedagògic, tot comunicant que el Consell d'Europa no dona subvencions, però pot ajudar a aconseguir-ne.

Al col·loqui dels dies 8 i 9 de febrer hi havia també un avaluador del Consell d'Europa, que examinava si els itineraris de cada pedagog que Helloïse proposava com a persona de referència en educació a Europa, eren adequats, per aprovar-ne la inclusió, que encara no s'ha decidit de manera definitiva.

M. Assumpta Baig va participar a la trobada de Barcelona, i la va valorar com a molt interessant. Al col·loqui hi van participar també alguns professors de la URV.

Visita al conseller Bargalló

L'últim dia del curs, 21 de juny, l'Assumpta Baig, la Nuria Bolet i la Maria Josep Udina van anar a veure el conseller Bargalló, al qual feia mesos que s'havia demanat entrevista. Va ser-hi present també la directora general d'Educació Primària i Secundària, Mar Camacho.

El conseller va parlar de la conveniència de relació entre la FMMG i la Universitat Rovira i Virgili, i se'l va informar que la biblioteca de la FMMG està connectada al CUC, a través d'aquesta universitat. El conseller vol proposar algun acord més ampli i estable, amb Centres de Recursos, Universitat, Diputació de Tarragona i FMMG. Va dir també que vindria a fer una visita a la FMMG, on ja va estar l'any 2004. Fins a final d'any, no li ha estat possible fer aquesta visita.

Escola de Mestres de Coma-ruga

El conseller de la FMMG Toni Álvarez, que col·labora amb la URV, va contactar amb la directora de l'Escola de Mestres de Coma-ruga, una professora de la qual va portar diverses vegades els alumnes del darrer curs a visitar la FMMG.

M. Assumpta Baig es va entrevistar amb la directora per proposar-li que les visites d'alumnes a la FMMG, siguin dels primers cursos, per poder-los informar que la biblioteca té llibres i documents que els podrien servir. La directora es va mostrar molt interessada, i poques setmanes després, 38 alumnes de 2n. curs van fer la visita i en van quedar molt satisfets.

Lliçons de Pedagogia.cat

La Universitat de Vic ha posat en marxa aquest espai virtual sobre formació en Història de l'Educació. Ha fet, i continua fent, un recull de materials educatius d'autor i ha digitalitzat i posat en accés obert, un conjunt de llibres de la Col·lecció Textos Pedagògics d'EUMO, que estaven descatalogats. El conseller de la FMMG Joan Soler, va consultar l'editorial sobre la possibilitat de digitalitzar *Per avançar en l'educació* de Marta Mata, i va ser acceptat. Això implica que la FMMG ha de cedir els drets per publicar en accés obert. Alguns textos ja estan digitalitzats i d'altres es digitalitzaran en breu. A la web www.llicionsdepedagogia.cat, es poden veure els textos ja disponibles. El Patronat va acordar de cedir els drets i formar part del col·lectiu que ho porta a terme.

Càtedra de Renovació Pedagògica de la Universitat de Girona 'Can Trona'

La Universitat de Girona va crear la càtedra de Renovació Pedagògica, dirigida per Jordi Feu. Organitza activitats de renovació pedagògica i crea un espai d'investigació, un de formació i un centre de documentació. Can Trona, seu de la càtedra, és a la Vall d'en Bas. El coordinador és Albert Torrent, i compta amb alguns col·laboradors. Abans de presentar la Càtedra de manera oficial, Jordi Feu va voler contactar amb unes quantes entitats: Fundació Marta Mata Garriga, Rosa Sensat, Moviments de Renovació Pedagògica, Societat d'Història de l'Educació i Fundació Ferrer i Guàrdia, per presentar i demanar col·laboració quan sigui possible.

El projecte porta per títol, ***De pensament i acció pedagògica per la transformació educativa i social.***

La M. Assumpta Baig els va oferir la casa, la biblioteca i la possibilitat de fer alguna activitat a la FMMG.

Trobades sobre la pedagogia Freinet

- L'última setmana de novembre es va fer un acte amb mestres Freinet a Moja i Sant Pere Molanta, i es van editar uns quaderns sobre el mètode Freinet.
- Albert Taulet, arxiver de la Diputació de Barcelona, va recollir documentació i va publicar *Els mestres Freinet d'Olèrdola*, i Vinseum li va encarregar una exposició sobre el tema per finals del 2021, de la qual cosa ha parlat amb M. Assumpta Baig.
- A València el grup de Ferran Zurriaga ha presentat una publicació sobre Freinet, prologat per Sergi Bernal. La FMMG l'ha demanat.

Projecte d'associació d'entitats pedagògiques

La consellera de la FMMG Carme Ortoll i el pedagog Jordi Vivancos, van venir a la FMMG a presentar una proposta embrionària d'associació d'entitats pedagògiques per a la creació d'un Museu de l'Educació: *Amical del Museu d'Educació de Catalunya*. Hauria de ser un museu interactiu, tipus el de Matemàtiques de Cornellà, i la idea és inaugurar-lo l'any 2022. Van explicar que hi ha un net de l'arquitecte de l'antiga Escola del Mar que vol reconstruir l'edifici, i seria un bon lloc per situar-hi el museu. La FMMG va acceptar de ser membre del grup impulsor i aportar-hi materials.

Congrés d'Educació Pública

La FMMG va acordar col·laborar en l'organització d'aquest Congrés, que lidera la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica, i va oferir Cal Mata per fer-hi la reunió del Penedès i el Garraf. El Patronat farà el seguiment d'aquest esdeveniment.

Si no sou "Amics de MartaMata" i en voleu ser per col·laborar amb treball i/o econòmicament a difondre els objectius de la FMMG, trobareu el full s'inscripció als webs: www.martamata.cat i www.fundaciomartamata.org, on trobareu tota la informació sobre Marta Mata i la Fundació Marta Mata Garriga.

